

lemmer se Betænkningen efter, saa ville de se, at der blev afgivet to Mindretalsbetænkninger fra Højres Side her i Salen. Det ene Mindretal, hvortil den nuværende højtærede Indenrigsminister hørte, udtalte sig principielt mod Forslaget, og det andet Mindretal tog ganske vist imod den Hovedindrømmelse, som vi havde givet, nemlig at gaa bort fra Formue- og Lejlighedsstaten, men for øvrigt udtalte det sig imod de væsentligste Punkter paa Forslaget. Se, dette kalder det ærede Medlem, at et Forslag ikke har mødt nogen egentlig Modstand. Jeg vil sige, at det er et saa optimistisk Syn paa Livet, at det mulig forklarer et og andet hos det ærede Medlem, som andre jævne Menneſker ellers have ondt ved at forstaa. Saa kalbte det ærede Medlem sit Forslag for det historiske Grundlag, han betegnede det ogsaa som Venstres gamle Standpunkt. Men deri tager det ærede Medlem fuldstændig fejl. Jeg skal oplyse, hvorledes Sammenhængen i saa Henseende er. Det er den, og det udtalte jeg ogsaa som Ordfører for Sagen og navnlig stærkt ved dens endelige Vedtagelse her i Tinget, at Forslaget, som vi den Gang fremkom med, var et Kompromisforslag, væsentlig tilvejebragt ved en Smødekommen mod den oprindelige Forslagsstiller fra Flertallet her i Salen, det var vist blandt andet af den Grund, at man vilde give det daværende højtærede Medlem fra Middelfart (Monrad) Lejlighed til at gøre sit Forsøg paa at sætte en Forhandling i Gang her i Rigsdagen. Under dette Synspunkt havde jeg, som jeg udtalte, med stor Betænknelighed været med til at gøre den Indrømmelse fra Folketingets gamle Standpunkt, at opgive Ligningen paa Formue og Lejlighed. Saaledes hænger det sammen med hint Forslag, og naar det saa viste sig, at det ikke desto mindre mødte en Modstand, som jeg vil kalde en meget egentlig Modstand og en særdeles virksom Modstand, forekommer det mig at ligge ganske nær, at man, naar Spørgsmaalet om at rejse Sagen paa ny kommer frem, siger, at det Forsøg, som den Gang blev gjort ved et Kompromis ad den Vej, vi den Gang slog ind paa, næppe har Udſigt til at lykkes, og der er da Anledning til at prøve, om man ikke ved at genoptage Folketingets gamle Standpunkt, nemlig ved at fastholde Ligningen paa Formue og Lejlighed, kunde naa til at faa en Løsning paa Spørgsmaalet om den mellemkommunale Bestatning. Saaledes er Sammenhængen mellem det her foreliggende Forslag og det af det ærede Medlem for Bejle Amts 2den Valgkreds og det ærede Medlem fra Røge (Hørub) fremsatte Forslag. — Det ærede Medlem for

Bejle Amts 2den Valgkreds ankede dernæst over, at vi havde forladt Formuestaten. Hvis det ærede Medlem ret havde sat sig ind i, hvad det Forslag indeholder, som han selv har stillet, tror jeg ikke, at han kunde have brugt et saadant Udtryk, thi den Tiendedel pro mille Formuestat, som hans Forslag indeholder, vil ikke kunne veje op — det forsikrer jeg det ærede Medlem — mod den Formuestat, som der i dette Øjeblik faktisk findes i Kommunerne, hvor de have Formue- og Lejlighedsstat. Der lignes nu utvivlsomt mere paa Formue, end der vilde blive lignet efter det Forslag, som det ærede Medlem har indbragt. Det er altsaa saa langt fra, at jeg ved mit Forslag skulde have forladt Formuestaten, at dette tværtimod med større Føje kan siges om det Forslag, som det ærede Medlem har bragt frem. — Et andet Hovedpunkt fremdrog det ærede Medlem, nemlig Forslaget i hans Lovforslag om Fiskereringen af Hartkornsstaten til Kommunen, og han mente ogsaa der, at det var det historiske Grundlag og Venstres gamle Standpunkt, at man fik en saadan Fiskering af Hartkornsstaten. Ogsaa paa det Punkt havde jeg ganske forladt det gamle Standpunkt. Men det ærede Medlem misforstaaar det ogsaa her. Forslaget om en Fiskering af Hartkornsstaten er ikke noget gammelt Venstrestandpunkt. Det er et Kompromisforslag mellem to Betragtninger. Den ene er den, som vil fastholde Hartkornsstaten til Kommunen, og den anden, som har været et gammelt Venstrestandpunkt i denne Sag, er at søge Hartkornsstaten afløst. Det er jo mærkeligt nok, at ikke det Spørgsmaal om Hartkornsstatens Afløsning er kommet til at spille en langt større Rolle, end det faktisk har gjort. Se vi hen til vore Nabolande, da se vi, at i Norge har man allerede forlængst udkæmpet denne Kamp om Afløsning af Grundstaten, og vi se, hvorledes Kampen herom staar paa i Sverige. Det er jo det Spørgsmaal, hvorom de politiske Partier grupper sig fortrinsvis, og her i Vandet, hvor Agerbruget jo er Hovednæringskilden, have vi det mærkelige Syn, at denne Sag ganske vist er dukket op af og til, men ikke er kommen til nogen Tid at spille den afgørende Rolle i det politiske Liv, saaledes som det er flet i vore Nabolande. Men det ærede Medlem maa lade mig, at det gamle Standpunkt i den Henseende, for saa vidt der kan tales om et Venstrestandpunkt i denne Sag, er Hartkornsstaternes Ophævelse. Nu gif man ind paa det Kompromis at sige som saa: ja, der er vel ikke Udſigt til, at vi skulde kunne føre det